

مطالعات کاربردی کتابداری و اطلاع‌رسانی (مجموعه مقالات)

ویراستار علمی: حمید سلیم گندمی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

۱۳۹۵

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: سلیم گندمی، حمید، ۱۳۴۳ -، گردآورنده، ویراستار
عنوان و نام پدیدآور	: مطالعات کاربردی کتابداری و اطلاع رسانی (مجموعه مقالات) / [گردآورنده] و ویراستار علمی حمید سلیم گندمی.
مشخصات نشر	: تهران : سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۴۷۸ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۴۶۶-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: کتابداری - مقاله ها و خطابه ها
موضوع	: Library science -- Addresses, essays, lectures
موضوع	: اطلاع رسانی - مقاله ها و خطابه ها
موضوع	: Addresses, essays, lectures -- Information science
شناسه افزوده	: رمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
رده بندی کنگره	: ۵۵ / ۶۴ / ۶۶۵ Z
رده بندی دیویی	: ۰۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۵۹۷۱۸۳

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۴۶۶-۹

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

مطالعات کاربردی کتابداری و اطلاع رسانی (مجموعه مقالات)

ویراستار علمی: حمید سلیم گندمی

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۳۰۰ نسخه / چاپ اول ۱۳۹۵

چاپ و صحافی: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

آصف آصفی

ناظر فنی: پرویز بختیاری

طراح گرافیک و صفحه آرای: شهره خوری

بها: ۳۳۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، بزرگراه شهید حقانی (غرب به شرق)، بعد از ایستگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی

دفتر فروش: ۸۱۶۲۳۲۷۷-۸۱۶۲۳۳۱۵ دورنگار: ۸۱۶۲۳۳۰۱

وبگاه: www.nlai.ir پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

فهرست مندرجات

۷	مقدمه
۱۱	بخش اول: مقاله های دانشگاهی
۱۲	بررسی وضعیت نیروی انسانی کتابخانه های مرکزی دانشگاه های جامع تحت نظارت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بر مبنای «استانداردهای کتابخانه های دانشگاهی ایران» / سیدعابدین حسینی آهنگری، عبدالرحمن فرج پهلوی
۳۶	بررسی میزان رضایت اعضای هیأت علمی دانشگاه مازندران از پایگاه های پیوسته / شهلا رضوانی
۵۴	بررسی میزان همکاری گروهی پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و مراکز پژوهشی وابسته در اجرای طرح های پژوهشی طی سال های ۱۳۸۰-۱۳۹۰: گزارش مرحله دوم طرح پژوهشی / فرشید دانش، امیرحسین عبدالمجید، علیرضا رحیمی، فاطمه بیهی
۷۸	بررسی نگرش دانشجویان کارشناسی کتابداری پرسکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی ایران نسبت به رشته تحصیلی شان در سال ۱۳۸۵-۱۳۸۶ / محمدرضا عبدخدا، محمدرضا علی بیگ
۹۲	بررسی نیازهای اطلاعاتی اعضای هیأت علمی دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد / محسن حمیدی، افسانه یاراحمدی
۱۱۶	بررسی وضعیت چکیده پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکترای رشته های علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات و مقایسه آن با استانداردهای چکیده نویسی / سیدفاطمه محمدباغیل، سارا کریمزاده
۱۳۰	بررسی وضعیت کمی تولید اطلاعات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه خلیج فارس بوشهر (۱۳۷۳-۱۳۸۰) / سهیلا علوی
۱۴۴	تحلیل استنادی مآخذ پایان نامه های دانشگاه علوم پزشکی آجا / رحمان جهان فر، مریم السادات نواده
۱۷۸	تحلیل استنادی مآخذ پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکترای دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی بین سالهای ۱۳۸۰-۱۳۸۷ / الهام موحدپور، علی جلالی دیزجی
۲۰۲	تحلیل رابطه ویژگی های شخصیتی دانشجویان با میزان استفاده از فناوری های وب ۲/۰: مطالعه موردی: دانشجویان کتابداری دانشگاه های دولتی مستقر در شهر تهران / نجلا حریری، لیلا محمدپور

- ۲۲۴ دانشجویان با آسیب بینایی و خدمات کتابخانه‌ای: مطالعه موردی دانشگاه فردوسی مشهد / حسن بهزادی ، حمید محیب‌ازغندی ، فرانک محسن‌زاده
- ۲۲۲ سنجش نیازهای اطلاعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی و ارائه راهکارها / مهرداد وزیرپور کشمیری، مریم افتخاری
- ۲۵۸ مطالعه برترین دانشگاه‌های ایران در پایگاه اسکوپوس با رویکرد علم‌سنجی / فروغ رحیمی ، مرضیه گل‌تاجی
- ۲۸۶ مطالعه وضعیت همکاری علمی پژوهشگران دانشگاه شیراز در تولید علم جهانی (پایگاه وب علوم) طی سال‌های ۱۹۹۹-۲۰۰۸ رشته یده گاه ، محمدامین عرفان منش
- ۳۰۴ میزان رعایت مؤلفه‌های تحلیلی کلیوند در چکیده فارسی پایان‌نامه‌های دکترای حرفه‌ای پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی- واحد نجف آباد در سال‌های ۱۳۸۴ - ۱۳۸۹ / احمد شعبانی ، راضیه غلامی ، حجت‌الله حسن لاریجانی، علی قطبی رزنه
- ۳۲۳ **بخش دوم . سایر مقاله ها**
- ۳۲۴ ارزیابی کارگاه‌های آموزشی کتابخانه دیجیتال کشاورزی برگزارشده در سطح سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ / بشری ، عباس گیلوری ، فردین کولانیان ، طیه شهیرزادی
- ۳۴۸ ارزیابی مجموعه، کارکنان، و فضای کتابخانه پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران در ابعاد مدل لیپ‌کوال / فخرالسادات محمدی ، مریم صابری
- ۳۷۶ بررسی سواد اطلاعاتی کتابداران کتابخانه‌های آموزشی شهر کرمانشا در سال ۱۳۸۸ / سمیرا شایگان‌فر، مهرداد نیکنام ، سعید غفاری
- ۳۹۲ بررسی ضرورت وجود تعامل بین کتابدار مدرسه و معلمان از دیدگاه معلمان و کتابداران روستای دخترانه دولتی ناحیه ۱ شهر اهواز و تأثیر آن بر جنبه‌های مختلف آموزشی، پرورشی و پژوهشی / زینب عباسی و دیگران
- ۴۰۲ بررسی نیازهای اطلاعاتی کاربران نظام بالقوه اطلاعات گیاهان دارویی / فاطمه زندیان ، محمد حسن‌زاده، ملیحه بیگی
- ۴۲۶ بررسی وضعیت، شیوه و روش مطالعه مردم در شهر کرمانشاه / ویدا صیفوری ، مظفر چشمه سهرابی
- ۴۴۸ تحلیل استنادی مقاله‌های مجلات علمی- پژوهشی حوزه فلسفه، کلام و عرفان منتشر شده از سال ۱۳۸۱-۱۳۸۷ / زهرا اباذری ، سکینه مظاهری
- ۴۶۷

مقدمه

در حدود سال‌های ۱۳۸۸-۱۳۹۰ تعداد قابل توجهی مقاله برای چاپ در فصلنامه کتاب (علمی ترویجی) به دفتر فصلنامه رسیده بود که پس از داوری، پذیرش چاپ در فصلنامه علمی-ترویجی را دریافت کرده، در نوبت انتشار قرار گرفتند. با توجه به تعداد مقالات پذیرش شده از یک سو و ارتقای رتبه علمی فصلنامه از علم - ترویجی به علمی - پژوهشی از سوی دیگر و همچنین تغییرات مدیریتی، تعداد ۲۲ مقاله با نبرغم از گواهی پذیرش به مؤلفان، همچنان در نوبت چاپ باقی مانده و با توجه به مقاله‌های پذیرش شده دید در سطح علمی-پژوهشی، امکانی برای چاپ در فصلنامه برای این مقاله‌ها فراهم نشد.

اگر چه گواهی پذیرش مقاله در این مقرر به مؤلفان محترم ارائه شده است اما با توجه به: الف. ضرورت احترام به تلاش علمی تولیدکنندگان مقالات، ب. توجه به محتوای مقاله‌ها که اغلب مطالعات موردی و کاربردی در کتابخانه‌های دانشگاهی، آ. پژوهشی و یا مطالعات موردی در موضوع‌های کتابداری همچون سواد اطلاعاتی، سرنه و وضییت مطالعه بوده و همچنان قابل استفاده است، و ج. نتایج و یافته‌های آنها، در همان زمان اتمام پژوهش و مقاله به صورت موردی بهره‌برداری شده و برای پژوهش‌های مشابه قابل استفاده می‌باشد مستولان فصلنامه را بران داشت تا متن و محتوای مقاله‌ها را به نوعی ارائه و در دسترس قرار دهد.

از آنجا که تولید اطلاعات و ارائه‌ی روزآمد آن در سامانه اطلاع‌رسانی و مقوای با اهمیت می‌باشند و به هر میزان که تولید اطلاعات حائز اهمیت است، روزآمدی محتوای تولید شده نیز اهمیت دارد تنها عاملی که می‌توانست مانع از انتشار این مجموعه مقاله‌ها شود همین فاصله زمانی در چرخه تولید تا انتشار آنها بود که براساس اظهار نظر داوران، این تأخیر زمانی خلل جدی به محتوای مقاله‌ها ایجاد نکرده، روش‌مندی و کاربردی بودن نتایج و یافته‌های آنها برای موارد مشابه موضوعی همچنان قابل استفاده و بهره‌برداری است. با این وجود، مقاله‌ها با تأکید بر میزان تأثیرپذیری تأخیر زمانی تولید تا انتشار بازنگری شدند تا مبادا فایده و کاربرد محتوای آنها کاسته یا از بین رفته باشد. به همین منظور جلساتی با حضور دکتر فریبرز خسروی معاون پژوهش، آموزش و فناوری، دکتر رضا خانی پور

مدیرکل پژوهش و آموزش، و سرکار خانم دکتر نرگس نشاط سردبیر فصلنامه برگزار و مقرر شد تا در یک مجموعه، مجزای از فصلنامه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات چاپ و منتشر شود. در همین جلسات مسئولیت به سامان رساندن این سری از مقاله‌ها به اینجانب سپرده شد.

تاخیر در چاپ و انتشار مقاله‌ها، برخی گلایه‌ها و اعتراضات تلفنی مؤلفان را نیز به همراه داشته است، در مواردی هم شکوایه خود را به صورت کتبی به دفتر فصلنامه ارسال کرده بودند. بر خود لازم می‌دانم از همه نویسندگان محترم مقاله‌ها، که امکان چاپ مقاله آنها در فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات به دلایلی از جمله: ۱- تعداد زیاد مقاله‌های پذیرش شده که در نوبت چاپ قرار داشتند. ۲- تغییرات مدیریتی در فصلنامه. ۳- ارتقای رتبه علمی فصلنامه از ترویجی به پژوهشی. فاهم نشد است، عذر خواهی کنم.

چند نکته درباره این مجموعه:

- مقاله‌ها در دو قسمت مقاله‌های دانشگاهی. ب: سایر مقاله‌ها تنظیم شده است. مؤلفان مقاله‌های دانشگاهی، مضامین مسائل مرتبط با دانشگاه و کتابخانه‌های دانشگاهی همچون وضعیت نیروی انسانی، نیازهای انسانی، تولید علم فردی و مشارکتی، پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته، تحلیل استنادی، راهکارها، فناوری‌های وب ۲/۰، خدمات کتابخانه، را بررسی و تحقیق کرده‌اند، و در بخش سایر مسوئله‌ها موضوعاتی همچون گارگاه‌های آموزشی، ارزیابی کتابخانه، سواد اطلاعاتی، تعامل کتابدار آموزشگاهی و معلمان، وضعیت و سرنوشت مطالعه، و علم‌سنجی تحقیق و پژوهش شده است.

- در هر قسمت، مقاله‌ها به ترتیب الفبای عناوین ارائه شده است.

- برخی از مؤلفان طی تماس تلفنی آخرین اصلاحات مورد نظر خود را در مقاله خود اعمال کردند.

- چکیده مقاله‌ها در دو شکل و قالب ارائه شده بود که به منظور هماهنگی و یکدستی همه چکیده‌ها به صورت چکیده ساختاریافته تنظیم و ارائه شده است.

- فهرست منابع و مأخذ به صورت یکسان تنظیم شده و در برخی مقاله‌ها، عناوین مأخذی که در متن مقاله‌ها استنادی به آنها صورت نگرفته، از فهرست مأخذ حذف شدند.

- ارجاعات به صورت ارجاع درون متنی و به شکل واحد در همه مقاله‌ها تصحیح و تنظیم شد.

- ویرایش‌های ادبی و املائی در مقاله‌ها اعمال شده و ویرایش‌های محتوایی انجام نشده است، بنابراین مسئولیت متن علمی و محتوای مقاله‌ها بر عهده نویسندگان آن می‌باشد.

- با توجه به فاصله زمانی دریافت مقاله‌ها تا انتشار طبیعی بود که برخی سمت‌ها و عناوین علمی مؤلفان تغییر کرده باشد به همین منظور در حد مقدورات دسترسی به مؤلفان (تلفن، ایمیل، و

تلگرام)، اطلاعات جدید دریافت و اصلاح شد، سمت و عنوان دانشجویی نویسندگان بدون دریافت اطلاعات تکمیلی تغییر داده شد. در عین حال به دلیل تغییرات احتمالی آدرس پست الکترونیکی یا تغییر شماره تلفن، ارتباط با تعداد اندکی از نویسندگان میسر نشد و علیرغم ارسال ایمیل، پاسخی دریافت نشد، لذا احتمال دارد که عنوان علمی نویسنده ای در این فاصله زمانی تغییر و یا ارتقاء پیدا کرده باشد ولی در این مجموعه، عنوان علمی قبلی لحاظ شده است، از این بابت پوزش می‌طلبم.

- برای تسهیل در بازیابی اطلاعات نمایه‌ای شامل فهرست نام مؤلفان، فهرست عناوین مقاله‌ها، و نمایه موضوعی تهیه شده است.

- در مقابل نام مؤلفان و عناوین مقاله‌ها، کد مقاله و شماره صفحه ذکر شده است.

- در نمایه موضوع به منظور ارجاع و ایجاد ارتباط کلید واژه‌ها با مقاله‌ها، برای هر مقاله کد خاصی اختصاص داده شده است بدین ترتیب که برای مقاله‌های دانشگاهی کد ۱۰۰ + شماره‌های ترتیبی بر اساس نظام الفبایی مقاله‌ها و برای سایر مقاله‌ها کد ۲۰۰ + شماره‌های ترتیبی بر اساس تنظیم الفبایی مقاله در نظر گرفته شده است.

تقدیر و سپاس

به سامان رسیدن این مجموعه، حاصل فکر، تلاش و همکاری همه کسانی است که در تولید و سامان دهی آن نقش داشته‌اند، شایسته است که تقدیر و تشکر خود را خدمت همه این گرامیان عرضه بدارم:

- نویسندگان مقاله‌ها اعم از نویسندگان مسئول، همکاران، مدیران که مسئولیت تحقیق، پژوهش و تدوین مقاله‌ها را بر عهده داشتند.
- همکاران فصلنامه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات، استاد فریده خوش‌تراش، و خانم زهرا تهوری که در فرایند دریافت، ارسال برای داوری، ویرایش اولیه، سماه‌نی‌های لازم را انجام داده‌اند.
- داوران ارجمند که با داوری علمی خود، در رفع نواقص و ناهماهنگی‌های علمی احتمالی مقاله‌ها، نقش بسزایی داشتند.
- معاون پژوهش، برنامه‌ریزی و فناوری (دکتر فریبرز خسروی)، مدیرکل پژوهش و آموزش (دکتر رضا خانی‌پور)، سردبیر فصلنامه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات (دکتر نرگس نشاط) که با حمایت خود، مسیر برنامه‌ریزی، ساماندهی، و چاپ و انتشار این مجموعه را فراهم ساختند.
- خانم ریحانه سلیم گندمی که در تایپ و تنظیم فهرست‌ها و نمایه موضوعی همکاری داشته است.

- همکاران گروه انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران که مسئولیت مراحل صفحه‌آرایی تا چاپ را برعهده داشتند.

حمید سلیم گندمی

عضو هیأت علمی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

www.ketab.ir